

แบบฟอร์ม Knowledge Capture

เรื่อง การตรวจสอบขั้นตอนการขอรับใบอนุญาตทำไม้ป่านอกโครงการ

โดย นางสาวปิยะฉัตร โพไทร งานแผนงานและประเมินผล องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้เขตขอนแก่น

1. บริบทหรือความเป็นมา

การผลิตไม้จากสวนป่าเศรษฐกิจ อ.อ.ป. นับเป็นผู้ผลิตไม้สวนป่ารายใหญ่ที่สุดของประเทศ โดยมีพื้นที่ป่าเศรษฐกิจมากกว่า 1.108 ล้านไร่ โดยมีชนิดไม้หลักอยู่ 3 ชนิด คือ ไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส และไม้ยางพารา นอกจากนั้นเป็นไม้กระยาเลยชนิดต่าง ๆ เช่น พะยูง ประดู่ ตะเคียนทอง แดง เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการผลิตไม้จากป่าธรรมชาติ เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของรัฐที่เกี่ยวกับการทำไม้ป่านอกโครงการในพื้นที่เปิดใช้ประโยชน์ของส่วนราชการ เช่น การก่อสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำ การสร้างถนน ขยายถนนเส้นทางต่างๆ การเดินสายไฟฟ้าแรงสูง ผลผลิตที่ได้จากการทำไม้ป่าธรรมชาติจะนำมาจำหน่ายเป็นไม้ซุงซึ่งเป็นการสร้างรายได้ให้กับหน่วยงานอีกทางหนึ่ง

2. วิธีการ / ขั้นตอน /หรือกระบวนการที่ได้เรียนรู้

ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติในการขอรับใบอนุญาต

1. สวนป่าที่รับผิดชอบในแต่ละพื้นที่ร่วมตรวจสอบไม้ป่านอกโครงการ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของจังหวัด,เจ้าหน้าที่กรมทางหลวง หรือเจ้าหน้าที่ในพื้นที่นั้นๆ ร่วมตรวจสอบ พร้อมจัดทำบันทึกร่วมตรวจสอบไม้สวนป่ารายงาน ออป.เขต

2. ออป.เขต ตรวจสอบบันทึกร่วมตรวจสอบไม้ ยื่นคำขอต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้มอบหมายเป็นผู้รับคำขอ เพื่อขอรับใบอนุญาตทำไม้สัก ไม้กระยาเลย และชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ค่าใบคู่มือคนงานทำไม้ และค่าภาคหลวงล่วงหน้า (ไม้สัก ต้นละ 5 บาท , ไม้กระยาเลย ต้นละ 2 บาท)

3. สวนป่าที่รับผิดชอบ รับใบอนุญาตทำไม้แล้ว และขออนุมัติแผนทำไม้ในแต่ละใบอนุญาต รายงาน ออป.เขต จัดทำข้อมูลทะเบียนควบคุมใบอนุญาต

4. สวนป่าที่รับผิดชอบ ดำเนินการทำไม้ป่านอกโครงการ และควบคุมค่าใช้จ่ายในการทำไม้ไม่ให้ค่าใช้จ่ายเกินที่ได้รับอนุมัติ เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว รายงาน ออป.เขต ตรวจสอบความถูกต้อง และรายงานขอตรวจวัดประสิทธิภาพราคาค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า ยื่นคำขอต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด

5. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปร่วมตรวจวัดประสิทธิภาพราคาค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า (ตรา ฎล.) สวนป่าที่รับผิดชอบร่วมตรวจสอบ พร้อมจัดทำบัญชีคำนวณค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่า ตามระเบียบกรมป่าไม้

//6. สวนป่า...

6. สวนป่าที่รับผิดชอบ รายงานผลการตรวจวัดประสิทธิภาพค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า (ตรา กล.) พร้อมบัญชีไม้คำนวณค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่า ออป.เขต ตรวจสอบจำนวนไม้ ปริมาตร ชนิดไม้แต่ละชนิดว่ามีการคิดค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่าถูกต้อง พร้อมรายงานขอชำระเงินค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่าต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่อยู่ที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด รายละเอียดค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่า ดังนี้

6.1 ไม้กระยาเลย ในอัตรา 1 เท่าค่าภาคหลวง และค่าบำรุงป่าตามชนิดไม้ ค่าภาคหลวง 0-20 บาท อัตรา 1 เท่าค่าภาคหลวง ,ค่าภาคหลวง 30-40 บาท อัตรา 2 เท่าค่าภาคหลวง ,ค่าภาคหลวง 60-80 บาท อัตรา 3 เท่าค่าภาคหลวง และค่าภาคหลวง 100-120 บาท อัตรา 4 เท่าค่าภาคหลวง

6.2 ไม้สัก ชั้น ก. (0.50 ลบ.ม. ขึ้นไป) ค่าภาคหลวง ลบ.ม. ละ 200.- บาท ค่าบำรุงป่า 6 เท่าค่าภาคหลวง

ไม้สัก ชั้น ข. (0.30-0.49 ลบ.ม.) ค่าภาคหลวง 150.- บาท ค่าบำรุงป่า 4 เท่าค่าภาคหลวง

ไม้สัก ชั้น ค. (0.20-0.29 ลบ.ม.) ค่าภาคหลวง 80.- บาท ค่าบำรุงป่า 4 เท่าค่าภาคหลวง

ไม้สัก ชั้น ง. (ต่ำกว่า 0.20 ลบ.ม. ลงมา) ค่าภาคหลวง 20.- บาท ค่าบำรุงป่า 2 เท่าค่าภาคหลวง

7. สวนป่าที่รับผิดชอบชำระเงินค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่าเสร็จแล้ว รายงาน ออป.เขต จัดทำบันทึกข้อมูลในทะเบียนควบคุมสินค้า (นำไม้เข้าสต็อก) มีจำนวนไม้ ปริมาตรเท่าใด มีต้นทุนในการดำเนินการทำไม้เท่าใด รายงาน ออป.ภาคฯ เพื่อโปรดทราบ

8. ออป.เขต รายงาน ออป.ภาคฯ เพื่อขออนุมัติประกาศประมาณจำหน่าย โดยในการจัดกองประมาณไม่เกิน กองละ 50 ลบ.ม. หรือจำหน่ายตามหลักเกณฑ์การจำหน่ายไม้ของ อ.อ.ป. ปี 2556 เพื่อเป็นรายได้ของหน่วยงาน ต่อไป

3. ระเบียบ กฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

1. กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. 2560

2. พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช 2484

3. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการสำรวจและการทำไม้ในบริเวณป่าที่เปิดใช้ที่ดินเพื่อทำประโยชน์ พ.ศ.2525

4. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.34/25659 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2562 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้ในที่ดินสาธารณประโยชน์

5. หนังสือกรมป่าไม้ ที่ ทส 1602.34/ว 5281 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2563 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง

6. ประกาศกรมป่าไม้ เรื่อง กำหนดแบบคำขอรับใบอนุญาตทำไม้ แบบใบรับคำขอ แบบใบอนุญาตทำไม้ แบบคำขอต่ออายุใบอนุญาตทำไม้ แบบใบคำขอรับใบแทนใบอนุญาตทำไม้ และแบบบัญชีรายการไม้หวงห้าม ตามกฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตทำไม้หวงห้าม พ.ศ. 2560 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

//7. หนังสือกรมป่าไม้...

7. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.34/11684 ลงวันที่ 29 มิถุนายน 2560 เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการทำไม้หวงห้ามประเภท ก. ในที่ดินกรรมสิทธิ์ สิทธิครอบครองหรือที่ดินของรัฐ กรณีเกิดภัยธรรมชาติหรือมีเหตุจำเป็น

8. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส 1602.2/15007 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2553 เรื่อง ขออนุญาตทำไม้ในเขตทางหลวง

9. ระเบียบกรมป่าไม้ ว่าด้วยการตรวจวัด การประทับตรา และการเรียกเก็บเงินค่าภาคหลวงไม้ ไม้พิน หรือไม้เผ่าถ่าน พ.ศ.2510

10. หลักเกณฑ์การจำหน่ายไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ปี 2556

4. ประเด็นความรู้สำคัญ

1. การยื่นขอรับใบอนุญาตทำไม้ ยื่นคำขอต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด หรือหน่วยงานที่กรมป่าไม้มอบหมายเป็นผู้รับคำขอ เพื่อขอรับใบอนุญาตทำไม้สัก ไม้กระยาเลย และชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาต (ฉบับละ 20.- บาท) ค่าใบคู่มือคนงานทำไม้ (ฉบับละ 1.- บาท) และค่าภาคหลวงล่วงหน้า (ไม้สัก ต้นละ 5 บาท , ไม้กระยาเลย ต้นละ 2 บาท) ใบอนุญาตทำไม้ มีอายุ 1 ปี หลังจากได้รับใบอนุญาต

2. เมื่อดำเนินการทำไม้เสร็จแล้ว ให้รายงานขอตรวจวัดประทับตราคำนวนค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า ยื่นคำขอต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด

3. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ออกไปร่วมตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า (ตรา กล.)

4. สวนป่าที่รับผิดชอบ รายงานผลการตรวจวัดประทับตราค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า (ตรา กล.) พร้อมบัญชีไม้คำนวณค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่า ออป.เขต ตรวจสอบจำนวนไม้ ปริมาตร ชนิดไม้แต่ละชนิดว่ามีการคิดค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่าถูกต้องหรือไม่ พร้อมรายงานขอชำระเงินค่าภาคหลวงและหรือค่าบำรุงป่า ต่อสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ท้องที่หรือศูนย์ป่าไม้จังหวัด และชำระเงินค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่าต่อไป

5. เมื่อชำระค่าภาคหลวง ค่าบำรุงป่าแล้ว จัดทำข้อมูล นำไม้เข้าสต็อก เพื่อดำเนินการประกาศประมูล หรือขอซื้อจากหน่วยงานราชการ ตามหลักเกณฑ์การจำหน่ายไม้ขององค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ปี 2556 ต่อไป

5. บทสรุป

เพื่อให้สามารถดำเนินการยื่นขอรับใบอนุญาตทำไม้ป่านอกโครงการได้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้สวนป่าที่รับผิดชอบต้องเร่งดำเนินการทำไม้ได้ทันตามอายุใบอนุญาต และเร่งกระบวนการต่างๆ เพื่อจะได้ชำระเงินค่าภาคหลวงและค่าบำรุงป่า นำไม้เข้าสต็อก เพื่อดำเนินการประกาศประมูลจำหน่าย เป็นรายได้ของหน่วยงานต่อไป